

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidéken: " 9.— " " 4.50 "		Főszerkesztő: Dr. VARGA LAJOS. Felelős szerkesztő: SZATHMÁRY ZOLTÁN.	Egyes szám ára 4 fillér. SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.
--	--	---	--

A delegációk.

A magyar delegáció Bécsben érkezett munkájának legfontosabb részéhez, az előkészített tárgyaknak plenáris ülésen történő megvalósításához. A munkának ez a része teljesen a nyilvánosság előtt folyik le. Ugy a politikusok, mint az ügyek vezetésére hivatott kormányférfiak részéről itt történnek a legfontosabb nyilatkozatok.

A várakozás, amellyel a plenáris ülések elé néz az ország, nem volt indokolatlan: kiderült, ez már az első napon, amidőn a külügyminiszternek az osztrák delegációban elhangzott beszéde kapcsán támadások történtek ellene. A támadások hangja a mi füleinknek meglepően mérsékelt volt.

Hasonló alkalommal mi itten jó hangos és erőteljes támadásokhoz vagyunk szokva. Nyilvánvaló, hogy a delegáció tagjait már eleve informálták az adandó válaszlól, előre értesítették őket arról, hogy tudatos támadásokról szó sem lehet.

A külügyminiszter nevében gróf Esterházy Pál külügyi osztályfőnök válaszolt. A szimpatia és az elismerés, amelyre az osztályfőnök politikai szereplésével is mindenképpen rászolgált, nyilvánvalóan elősegítették azt a kedvező fogadtatást, amely-

ben beszéde részesült, azt a jó hatást, amelyet keltett.

A külügyminiszter nyilatkozatai nyomán támadt felhő így eloszoltnak tekinthető. Mindenesetre jobb lett volna, ha nem is támadt volna. Helyesebb és hasznosabb előzetes óvatossággal elkerülni az ilyen konfliktust, semmint utólagos magyarázatokkal.

Még egy nagyon fontos kérdés elintézése vár a delegációkra. Ez a tisztifizetések kérdésének napirendre türése vagy nem türése. Az osztrákok ebben a dologban határozottan ugrató szerepet játszanak. A magyar delegáció tagjai azonban nem engedik nyugalmukat megzavartatni semmiféle provokálással. Az ügyben a delegáció már határozott. Megállapította az elvet és megállapította, hogy az érdemi elintézés későbbre marad. Semmi oka nincs reá, hogy ezen álláspontján változtasson.

Hajdumegye a múlt hóban.

Közigazgatási állapotok.

Egy havi jelentések.

— február 11.

(Saját tudósítónktól.) Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt Wespriemly Zoltán főispán elnökle alatt ülést

tartott, melyen a szakreferensek terjesztették elő január hóról szóló jelentéseiket.

Az ülésről a következő tudósításunk számol be:

Wespriemly Zoltán főispán elnökle alatt jelen voltak Kovács Gyula alispán, Pákozdy Sándor főjegyző, Péntes Sándor árvaszéki elnök, dr. Czeplédy Mihály tiszti ügyész, Dávidházy Sándor tb. főjegyző, dr. Nábráczky Béla és Dalmy Barna aljegyzők, dr. Losonezy Álmós tiszti főorvos, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Latinovics Mihály főmérnök, Csáky Viktor tanfelügyelő, dr. Loógh Béla, Kömmerling János, dr. Nagy Gábor, Wespriemly István, dr. Balhazár Dezső, Major Gyula, Padrah Sándor, Balogh Sándor és Csapó István gazdasági tudósító. Kimentettek magukat: az államügyész, Kálmán Lajos és Kiss Ferenc.

Az alispán jelentése.

Az alispán jelentése szerint a közbiztonsági állapotok jók voltak. A takonykór Nádudvaron és Püspökladányban, a sertésvész Egyeken lépett fel s órványosan; megszűnt a takonykór Tiszacségén, a juh-himlő Hajdúszovaton. A földmívelésügyi kormány felhatalmazta a törvényhatósági áll. orvost, hogy a gümőkóros tehének tejével a köz- és állategészségügyre háramló veszélyek csökkentése céljából a tüdőgümőkóros tehének adás-vétel útján irtassanak ki, ha pedig a tulajdonos nem egyeznék bele a tehén kiirtásába, a tehén a tejelésből hatóságilag rekesztessék ki.

Az alispán a múlt hónapban 10 utlevelet adott ki, kettő külföldi tanulmányutra szolt.

Ezután a főjegyző felolvasta a terjedelmes féléves jelentést, amelyet a kormányelnökhöz intéz a közigazgatási bizottság. Ebben kívánja a bizottság a cseléd és gazda

Találkozás.

A „Debreczen” számára írta: Zih Sándorné.

— Vilher!...

Az asszony szívet mintha villámsapás ére volna, megszűnt dobogni egy pillanatra. Aztán pedig olyan hevesen laktetett benne a vér, mintha szét akarna pattanni keblében.

A férfi is megállott. Kemény kifejezésű arcának egyetlen izma sem mozdult meg. De a szemek, azok a lelkes, tüzesen ragyogó szemek beszélték.

Imádat, rajongás, meg kifejezhetetlen öröm tuze langolt bennük. És a két szem-pár pillantása egymásba kapcsolódott s a két lélek üdvözölő ölelésbe simulni egymáshoz.

Megindultak csendesen az erdei sétányon. Sokáig mentek így szólanul. Egyikük sem merte megzavarni lelkiknek szent örömet a viszonlatás első percében. Tudták, hogyha elröppen ajkukról az első szó, vége a varázslatos boldogságnak, elsimulnak a lélek örömujjongó hangjai s rálepnek nyomoruságos életüknek gólgotajára ismét, tovább, tovább szenvedni, tovább cipelni boldogulán szerelmük nehéz keresztjét.

— Azt hittem, soha se találkozunk többé, — futtotta végre az asszony.

— Én nem kerestem a találkozást, — válaszolta szomorúan a fiatal ember.

— Véletlenül választottam ezt a fürdőt. Hat heti szabadságom van, itt akartam eltölteni.

Mámoros öröm tüze csillant fel az asszony szemében, a férfi meglátta s keze után nyult:

— Margit, életem, szerelmem, az Isten vezetett ide hozzád, ő intézte úgy, hogy találkozzunk, minnek küzdjünk tovább!

A fiatal asszony szeméből megeredtek a könnyek. Hangtalanul sirt, csak omló könnyei patakzottak alá halvány orcájára.

— Azt hittem, hogy eltölthetjük a nyarat úgy, mint jó ismerősök, barátok, elmulatozva a többi fürdővendégek közt a nélkül, hogy bünös vonzalmunkat fel emlegetnénk, a nélkül, hogy örökösen védekeznünk keljen fellobogó szenvedélyeink ellen. Miért nem hallgatott! Imre miért szakgatta fel újra szívünk sebeit? — tordelte zokogástól folytott hangon az asszony.

— Hát maga azt hiszi, hogy én tudok magával egy levegőt szívni, hogy én rá tudok a maga imádot arcára nézni, hogy én meg tudom a maga kezét érinteni a nélkül, hogy szerelmemről ne szóljak, hogy labái elé ne borujak szerelméért esd-keve?

— Miért mondatja el velem ismét, hogy nekem nem kell a boldogság becsületeim árán!

Már nem sirt az asszony, magához tért.

Lelki egyensúlyát vissza nyerve büszkén egyenesedett fel.

Vilher bámulva nézett rá:

— Milyen erős maga és milyen nagyon szép!

— Igazán? — kacagott fel keserűen Margit, — nem csoda, hisz egyéb célja sincs az életemnek, mint hogy a szépségemet ápoljam, meg a szívemet temetgessem. Ugye jól betöltöm hivatásomat? ... De nézze, amott jön a társaságom, szép asszonyok, vidám urak. Jöjjen, majd magát is bemutatom, meglátja milyen pompásan mulatunk.

Masnap reggel levelet hoztak, Vilher írta Baracs nénak:

Éles Margit!

Ne i éljen el, hogy bucsuzás nélkül távozom. Nem tudom neznai a maga életmódját, félek, hogy az örületbe, vagy a puskám csöve elé kerget, ha tovább is közelében leszek.

Margit, hogy tud maga kacagni! Annyira, de olyan szívéből nevet, hogy a könnyei fojynak bele.

Azután, Istenem, Margit, hogy tud úgy belebámulni a levegőbe. Mit lát ott a semmibe, mikor körülötte mindenki mulat, örül az életemnek.

Én nem merem boncolgatni a maga lelkiállapotát, Margit.

M-gyek...

Ugy is lehet élni, hogy nem gondolunk

közti viszony jobbá tételét, a gazdának a eselődél szemben fennálló kárterítési jogának biztosítását. Kívánja a bizottság, hogy a tanítói árak ne 16, de 20 éves korukig neveltesse, a 30 éves nyugdíjra utaló töröltesse, a gazdasági ismétlő-iskolák törvény útján szabályoztassanak.

A megye adózása.

Fauszt Elek pénzügyigazgató jelentése szerint egyenes adóban befolyt 64 042, hadmentes-égi díjban 1436, bélyegjüvedékben 144,237, jogilletékben 59 699, díjjüvedékben 244, dohányjüvedékben Debrecen fogyasztásával együtt 160,997, határvámjüvedékben 13,888, fogyasztási és italadóban, 19,201 korona folyt be.

A múlt év hasonló havában 60,000 koronával több folyt be, csupán dohány és határvámjüvedékben folyt be jelentékennyel nagyobb összeg.

A pénzügyigazgató 1, a pénzügyminiszter 74 esetben engedélyezett fizetési halasztást.

A tanfelügyelő jelentése.

Ezután Csányi Viktor kir. tanfelügyelő terjesztette elő jelentését. A tanfelügyelő bejelentette, hogy a vallás- és közoktatásügyi kormány a hajduszoboszlói ref. iskolánál Czeglédi Lajos, idős Cseke Gábor, Márton Károly, Nagy Károly, Bede Lajos, Bor János, Császi Mihály, Parti Gábor és Szabó Gyula tanítók részére egyenként 400, ifjú Cseke Gábor részére 200 korona korpótlék államsegélyt, Kiss Endre és Domokos Sándor részére egyenként 900 korona fizeteskiegészítő államsegélyt, Pólya Imre és Márton Lajos tanítók részére pedig egyenként 900 korona fizeteskiegészítő és 200 korona korpótlék államsegélyt utalt ki, Balogh Antal és Szatmári Kálmán balmazújvárosi ref. tanítók fizetésének kiegészítésére egyenként 800 korona államsegélyt engedélyezett, ezenkívül özvegy Molnar Tivadarné hajdudorogi tanító özvegyének 200 korona nyugdíjpotló államsegélyt, özvegy Szatmári Istvánné hajduböszörményi tanító özvegyének 80 korona rendkívüli segélyt, végül a nádudvari állami iskolánál a kétség által épített 3 új tanterem beüzemelési költségeire 1200 korona államsegélyt utalt ki.

Az utak állapota.

Az állami kezelésben levő, törvényhatósági utak jökarban voltak. A hajduduházi, tiszapolgari törvényhatósági ut kiépítéséhez szükséges kőanyagok szállítását a feketehegyi állami közúti telep január 20-án megkezdte, de 27-ike óta kőszállító vonatok nem érkeztek, mert az időjárás a rakodást akadályozta.

semmivel sem megünk öntudatlanul, merre a sorsunk vezet.

Margit, hiszi e, hogy ez a sors egyszerű jóságossá is válhatna hozzánk?

Oh ne nevéssen úgy, az Isten szerelmére!

Most kacagott igazán szívéből Baracs Zoltáné, mikor elolvasta a levelet.

Kacagott, hogy a könnyei patázkottak belé s mikor végre elesenedett, öltözködni kezdett.

Már jó ideje együtt volt a társasága, mikor ő is hozzájuk csatlakozott.

Szép volt, gyönyörű szép.

Nevetése hangosan csendült meg, amint vidám hurruval fogadtak.

A férfiak körbe tolongtak, az asszonyok irigykedve néztek rá.

— No hát bizonyos, hogy szeretője van, — sugta a nyurga, csontos Ebermanné a barátjának. Tudod telkem, az a kaona, akivel tegnap is olyan feltűnően mutatott, régi ismerőse. Mielőtt hozzánk jöttek, órákig sétáltak együtt az erdőben.

— Kétféleképpen lehetne olyan vidám, — hagyta helyten barátja szavait a másik asszony. Oh bizonyos, hogy a szeretője; a boldogság teszi vidámmá az embert.

— Hajh, bizony én nem vagyok az!...

— Hallod, hogy nevet regint?

És s váran figyelték a Baracsné fel-fel esendülő kacagását.

A közegészségügy.

A közegészségügyi állapotról szóló jelentést Losonczy Álmós főorvos terjesztette elő.

A közegészségügyi állapot kedvezőlen, rosszabb, mint decemberben volt; igen nagymérvű a halálozás, elenyészően csekély a szaporulat. Az influenza az egész vármegye területén mutatkozott, súlyos alakokkal sok tüdőgyuladást okozván, a halló szerveket, főként a dobüregt megáramadó komplikációkkal. Legtöbb halálesetet a tüdőgyulladás, tüdővész, gyermekkori görcsök és bélhurut okozták. Ronesoló toroklobban 9 gyermek betegedett meg, 1 meghalt, vörhenyben 25 beteg közül 4 meghalt. A kanyaró súlyos jellegű és nagy kiterjedésű járványként lépett fel Nádudvaron és Kabán, utóbbi helyen szelidebb alakban. A 335 kanyarós gyermek közül 18 elhalt. A hasihagymáz (tifusz) számra és jellegre nézve fokozatosan enyhült, januárban 10 újabb megbetegedés, 1 halálozás történt. A szamárköhögés és a bányahimlő esetek kedvező lefolyásuk voltak. Született a múlt hónapban 523 gyermek, 23 holtan, elhalt 458 egyén, a természetes szaporulat 42.

Városháza és vármegye.

Eskütétel. A tegnap délelőtt tartott tanácsülésen tették le a hivatali esküjüket a polgármester kezébe Budaházy Jenő most ki-nevezett közigazgatási gyakornok és a városi nyomda újonnan választott alkalmazottai.

Automobil közlekedés Debrecen—

Nagyvárad közt. A Westingshons automobil gyár, mely a múlt évben szállított Arad számára néhány automobil omnibuszt, beadványt intézett a városhoz, melyben ajánlatot tett a városnak, hogy rendeljen meg Debrecen a gyárnál egy automobil omnibuszt s azzal létesítsen Debrecen rendes közlekedést Debrecen—Nagyvárad közt. A tanács tegnap tárgyalta az érdekes ajánlatot, de nem fogadta el, mivel egyrészt a várost ilyen vállalatba bevinni nem akarja, másrészt pedig a Debrecen—nagyvárad villamos vasut létesítése is már a közel jövő kérdése.

A város stajgerolása. A város a bérházi épületében levő lakások bérét 100—200 koronával emelte. A bérlők közül azonban többen nem fogadták el a felemelt bérösszeget és a lakásokat felmondtak. Így a napokban néhány lakásra árverés lesz.

Mesterséges haltenyésztés Debrecenben. Irtnunk volt már arról, hogy a földmívelésügyi miniszter leiratot intézett Debrecen városához, melyben felszólítja a várost a mesterséges haltenyésztésre. A tanács tegnapi ülésén foglalkozott a leirattal s felhívta Aczel Géza főmérnököt, hogy jelöljön ki alkalmas helyet a haltenyésztés céljaira.

Számoló-gép az adóhivatalban. A városi tanács a városi adóhivatal s számára egy igen praktikus találmányt, u. n. számoló-gépet rendelt meg 80 koronáért. A számoló-gépnek nagy gyakorlati haszna van.

Próbaművelés a Hortobágyon. A Hortobágyon egy hektár területet kiszakított volt, a város, hogy azt próbaművelés alá vegyék. A terület öntözésének céljaira egy szelmotort vettek s a települési munkálatokat már meg is kezdték. Sporzon Pál gazdasági akadémiai tanár felügyelete alatt. A kiszakított egy hektáros területen csupán zöldégnövényeket fognak termesztetni s ezért szükségesnek bizonyult a termelési helynek bekerítése, nehogy az állatok összetapossák. A tanács tegnapi ülésén megszavazott a keletés költségeire 500 koronát, továbbá 1000 koronát forgó tőke gyanánt a művelés céljaira.

A kórház fehérműneinek szállítása.

Beiratások a munkás-biztosító pénztárba.

— február 11.

(Saját tudósítónktól.) A városi kórházi bizottság tegnap délután ülést tartott csekély érdeklődés mellett. A bizottság kiírta a pályázatot a kórház fehérműneinek szállítására. Az ülésről szóló tudósításunk a következő.

Jelen voltak Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt Derekaszy István dr., Tóth Kálmán dr. Horváth Károly dr., Visky Sándor gondnok és Somogyi István dr.

A kórházi bizottság megbizta a kórház vezetését, hogy három kereskedőtől kérjenek fehérmű mintákat s az elfogadott mintákra pályázatot fog hirdetni a város. A kórház vezetősége a beérkezett mintákat szakértőkkel megvizsgáltatta s a legmegfelelőbb mintákat beterjesztette a kórházi bizottság elé.

A bizottság elfogadta a mintákat s azután megszerkesztette a pályázati feltételeket. Pályázhat mindegyik bejegyzett magyar kereskedő, vagy gyáros, de az árúknak hazai gyártmányoknak kell lenni. A pályázók kötelesek a pályázataik mellé az előírt minőségű és méretű fehérműekből egy-egy kész mintát mellékelni.

Ezután Horváth Károly kórházi főorvos bejelentette, hogy a helybeli munkás biztosító pénztár felszólítást intézett a kórházhoz, hogy a kórház törvényszerint kötelezett alkalmazottait irassa be a pénztárba. Előadó javasolja, hogy az alkalmazottakért a kórház fizesse egészen a díjakat, de az eszeleges táppénzek ezzel szemben a kórház pénztárát illessék. A bizottság az indítványt elfogadta s megbizta a kórház vezetését, lépjen érintkezésbe a pénztár igazgató-ágával, hogy ily értelemben egyezsége jussanak.

A bizottság ezután Visky Sándor gondnok előterjesztésére elhatározta, hogy előfizet a vármegyei telefonra, mivel igen gyakran van szüksége a kórháznak a vármegye egyik másik közsegeinek előjáróságával való sürgős érintkezésre.

Az ülés ezután véget ért.

Somogyi Pál ünneplése.

25 éves jubileum.

A presbiterium diszgyűlése.

— február 11.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni ref. presbiterium vasárnap délelőtt diszgyűlést tartott. Az ünnepi ülés kizárólag Somogyi Pál, a debreceni református egyház főjegyzőjét ünneplte.

Negyedszázada, 25 éve annak, hogy Somogyi Pált a debreceni ref. egyház főjegyzőjévé választotta. E hosszú idő alatt Somogyi Pál fáradságot, pihenést nem ismerő, tiszta, becsületes és megbízható munkát végzett mindig, állandóan. Minden igyekezete, fáradsága oda irányult, hogy az egyház érdekeit mindenkor megvédje, erkölcsi, anyagi erejét emelje.

Az ülés lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Pont 11 órakor nyitotta meg a gyűlést Kiss Albert lelkészelnök, világi részről Simonffy Imre kir. tanácsos, főgondnok elnököt. Kiss Albert üdvözölte megújító beszédében a csaknem teljes számban megjelent presbitereket és a nagyszámban helybailgatoságot, akik között Somogyi Pálné is ott volt. Majd jelentést tett az ünnepélyt előkészítő ötös bizottság működéséről és a jelen, rendkívüli presbiteri gyűlés összehívásáról.

Ezután a jegyzőkönyv hitelesítésére

K. Tóth Kálmán és Kazinczy Gábor presbiteret kérte fel. Jenei Szabó Miklós aljegyzőt szolgáltatta fel a jegyzőkönyv vezetésére. Ezután indítványozta, hogy az ünnepeltet meghívó bizottságba Szele György, Kazinczy Gábor és Kertész János presbiteret válasszák.

A gyűlés egyhanguan elfogadván ezt, elnök felkérte a bizottság tagjait, hogy hívják el Somogyit s addig a gyűlést felfüggesztette.

Fél 12 órakor lépett a terembe az ös főjegyző, akit éljenzéssel és tapsal fogadtak. Majd elfoglalta helyét és K. Tóth Kálmán lelkész tartotta meg az ünnepi beszédet.

Kiemelte a Somogyi Pál igazi nagy érdemeit. Rámutatott az elmúlt 25 év gazdag működésére és eredményeire. Somogyi Pálnak köszönheti az egyház a Mária Terézia alap kezelését, egy új lelkészi állás szervezését és fentartását, a paróchialis körök szervezését célzó bizottság megalakítását és számos más üdvös egyházi intézményt. Kifejezte az egész presbitérium osztatlan szeretetét és bizalmát és kívánta Somogyinak, hogy a következő negyedszázad alatt is a multhoz hasonló munkakedvvel és egészséggel munkáljon egyháza javára. Ezután átnyújtotta Somogyinak az ajándék emléktárgyakat, egy nagy arany kelyhet, ezüst kazettát és egy ezüst tálcát.

Könnyekig meghatva válaszolt az ünnepelt K. Tóth Kálmán magas szárnyalású beszédére. Meghatja nagyon a presbitérium iránta való szeretetének meleg megnyilatkozása és igéri, hogy amilyen lelkiismeretes és becsületes munkásságot fejtett ki a multban, olyan lelkiismeretesség és becsületesség fogja irányítani szeretett egyháza ügyeiben a jövőben is. Az ajándéktárgyakra pedig már most megérlelődött lelkében a szilárd elhatározás, hogy miután méltóbb helyen ugysem ragyoghatnak, az ur asztalára fogja azokat adományozni.

Somffy Imre főgondnok szólott még pár szót az ünnepelthez, erőt, egészséget s kitartást kívánva neki. Indítványozta, hogy az ünnepi beszédek, még pedig úgy a K. Tóth Kálmánét, mint a Somogyi Pálét jegyzőkönyvbe vegyék. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Majd megköszönte a presbitereknek és a hölgyközönségnek az impozáns számban való megjelenést, bezárta a gyűlést, amely Somogyi Pál életével fél 1 órakor véget ért.

Öngyilkos matróna.

A váltózsiró áldozata.

Zsirosszódát ivott.

— február 11.

(Saját tudósítónktól.) Kevés olyan vasárnap van Debrecenben, melyen legalább egy öngyilkosságot ne követnének el. A tegnapi vasárnapnak is megvolt hát a maga öngyilkosa, a maga szenzációja. Egy nagy kort, 60 életévet megélt matróna dobta el magát az életet. Becsületben öszült meg, a hosszú évek alatt egy kis vagyont is gyűjtött magának, amelynek jövedelméből nyugodt életet élhetett volna.

Most aztán a vagyont veszély fenyegette. Elakarták venni, elakarták adni mindenét. A legnagyobb nyomor szakadt volna rá e csapással. Egy váltóra írta rá nevét szivességéből, testvéri szeretetből vállalt nagy ös-zegü váltókezességet. S aztán a pénzt tőle követelték. Mielőtt azonban koldusan maradt volna, megvált az élettől, öngyilkos lett.

Tudósítónk a következőkben számol be az öngyilkosságról:

A Teleki-utca 24. számú házá-

ban lakott özv. Nagy Józsefné szül. Boruss Julianna E házban lakott leánya és veje, Medgyesi Géza máv. lakatos nejével is. Nem laktak egy lakásban, de azért mindig együtt voltak. Az öreg asszony az egész napot a fiataloknál töltötte.

Vasárnap rendes szokása szerint már a kora reggeli órákban talpon volt az agg matróna. Átment a fiatalokhoz s azok nem is sejtették, hogy milyen tette határozta el magát. Viselkedése a megszokott volt, nem árult el egy szót, egy mozdulattal sem semmit.

Hét óra után pár perccel aztán rosszul lett. Gyomorhajról, hányási ingerről panaszkodott leányának, aki vizet akart neki adni. Elővette rendes ivó poharát s akkor meglepetve látta, hogy annak alján marólugoldat van. Megkérdezte az édesanyját, hogy ivott-e ma a pohárból.

És ekkor az öregasszony bevallotta, hogy meg mérgezte magát. Elmondta, hogy testvéröccse, Boruss Imre debreceni iparosért 3400 koronáig váltókezességet vállalt. Az öccse azonban tönkrement, nem tudott fizetni s ezért ő kellett volna, hogy kifizesse az óriási összeget. A Polgari takarékpénztár számította volt le a váltót s mert a lejárat napján nem rendezték, megóvatoltatta, beperelte.

Elmondta továbbá, hogy fizetni nem tud s azt sem bírja elviselni, hogy mindenét elárverezék. Ezért aztán zsirosszódát oldott fel s azt megitta.

Veje ekkor azonnal orvosért szaladt, de hiába volt az előhívott dr. Derekassy István orvos minden igyekezete, az öregasszony délelőtt 9 órakor, két órai kintlódás után meghalt. Holttestét a lakásán hagyták s onnan is fogják eltemetni.

Színház.

MŰSOR:

Kedd: Varázskeringő operette. „A” bérlet. Szerda: Ördög vigjáték. „B” bérlet. Csütörtök: Casanova operette. „C” bérlet. Péntek: Gretchen bohózat. — Bérletszünet. Szombat: Gretchen bohózat. — Bérletszünet. Vasárnap d. u.: Bálkirálynő operette. — Bérletszünet. Vasárnap este: Gretchen bohózat. — Kis bérlet.

* **Dobsa Margit fellépte.** Vasárnap este lépett fel a debreceni színpadon Dobsa Margit, a Népszínház tagja a Milliárdos kisasszony Évi szerepében. A vendégművésznő nagyon rokonszenvesen fogadta a közönség pezsgő temperamentumáért, tetszettségéért s pompás táncáért. Most is tetszett Zsigmondy Anna s a többi szereplők közül általános derűtségben tartották a közönséget Polgár Sándor és Ligeti Lajos. Nasát Talliánné F. Etel játszotta általános elismerést keltve játék, ének- és táncbeli készségéért, az azokban megnyilatkozó izlésségéért.

* **Varázskeringő.** Ez az általános tetszéssel fogadott kedves operette kerül ma kedden előadásra. Ez uttal Franci szerepét Zsigmondy Annával.

* **Gretchen.** E héten megint piros színlapos napunk lesz a Gretchen Davis és

Lipochiste bohózatának bemutatója alkalmából, melynek első előadása pénteken lesz. A Gretchenből naponta folynak a próbák Zilahy igazgató vezetése alatt. S már a próbákból is látható, hogy a darab kiosztása első rangú s e szellemes bohózat előadásáról mindenki megelégedve távozik majd a színházból, hol egy vidám, kellemes estét töltött el. A főszereplők Hahnel Aranka, Csáder Irén, László Aranka, Báthory Mária, Zilahy, Terneyi, Békés, Ligeti stb. lesznek. A Gretchen előadására teljesen új jelmezek készülnek, amelyen lázasan dolgoznak a színházi szabó műhelyben, Horváth Ferenc színházi főszabó és ruhatáros személyes vezetése mellett.

* **Ördög.** Szerdán az Ördög vigjátékot hozzák színre, amely a szezon elején oly nagy sikereket aratott. A címszerepet ezuttal is Zilahy játsza, mint az előbbi előadásokon.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai fényes új műsora.

1. Dánia mezőgazdasága (eredeti felvétel). — 2. A kis grófnő (idyll). — 3. A bohóc boszszuja (dráma). — 4. **Párisi színházi kálap** (tüntetés egy színházban, bohózat). — 5. **Karousel lovaglás Sumurban** (eredeti sport felvétel). — 6. A kis Modell (dráma). 7. Az előzékeny ur (bohózat). — 8. **Tünderország a tenges alatt, 15 ódször!** (Nagy sikert aratott, gyönyörtően színezett látványosság) Előadások este 6, 7, 8 és 9 órakor. Holnap ugyanez. Előkészületben: **A szárnyas kerék.** Pierrott álma. Az ördög felelége. A zab hatása stb. újdonságok.

Husz Ábrahám kivégzése.

Akasztás Máramarosszigeten.

Mihalka kegyelmet kapott.

— február 9.

(Saját tudósítónktól.) 1906. év december 22-én Máramaros megyében Petrova és Visóvolgy között a Ronkul-dűlőnél éjjel a petrovai postajáratot mely 31.000 koronát szállított, kirabolták s a postakocsist, Hontó Vaszyt és a postát kísérő csendőrőrmestert orozva megtámadva, agyonverték. A megindult vizsgálat 1907. év január elsejére a tetteseket kézrekerítette. A gyilkosok nyomára az összpontosított csendőrség egyik csendőrőrmestere, Illés Mihály, akkor huszti, most máramarosszigeti járásőrmester akadt. Gyanu alapján elfogta Mihalka László petrovai lakost, volt csendőrt. De szabadlábba engte két nap mulva, aztán megfigyelte és negyed nap ismét befogta. Erősen vallatta. Mihalka végre megtört, vallott.

— Ugyis hiába tagadnék már — mondotta. — Ha mint volt csendőrt gyanuba vettek, tudom, úgy sem szabadulhatok.

És felfedte a borzalmas bűntényt.

Hogy történt a gyilkosság?

Elmondta, hogy Husz Ábrahám petrovai szatócs felbujtására s a rablógyilkosság estéjén az országuton előremenne, mikor a postaszán utólérté, fölkerédkedett. Az őrmester ismerte, hogy csendőr volt, gyanutlanul engedte föl a háta mögött lévő ülésre. Mikor a Ronkul-dűlőhöz érkeztek, s a téli gubája alatt lévő rövid, nyers, karvastagságú keményfabottal hirtelen előbb a Zauberer Jeremiás csendőrőrmestert vágta teljes

erőből fejen. Az őrmester holtan hanyatlott hátra.

Hontó Vaszyly postakocsis ekkor köpött egyet s rászólt:

— Nem hittem, hogy ilyen gazember vagy. Agyonversz egy jó embert, aki sok szívességet tett neked.

Két ütással erre Hontó Vaszylyal is végzett Mihálka.

Ekkor egy nagy utszéli fa mögül előugrottak Perl Fisel és Perl Léb és a szánkát behajtották Mihálkával az erdőbe, ott a postaládát feltörték és 31,000 koronát elraboltak. Ebből 6 osztalékul a gyilkosságot követő éjjelen Husztól nyolcezer koronát kapott.

A rettenetes terv.

Elmondta, hogy a rablógyilkosságot hónapokon át tervezték Husz Abraham lakásán és üzletében. Huszok őt, Perl Léböt, Perl Fisel, ifj. Filipcsuk Jónást és Bilaskó Vaszylyt sikerült pokoli tervének megnyerni. — Lefestette előttük mindig nyomoruságos életüket s hogy a posta kirablásával milyen könnyen juthatnának pénzhez és gazdagsághoz.

Én már raboltam . . .

— Én már — beszélte Husz — kiraboltam egyszer, tíz év előtt a postát s még ma sem tudják, hogy én voltam a tettes. Most se fog a dolog kiderülni.

Hogy tervüknek megnyerje őket, nemcsak szép szavakkal igyekezett megnyerni őket, de vagyonit romlókra is tört Husz. Tehenüket, lovaikat megmérgezte.

— Látod, hogy nem bírsz gyarapodni, csapj föl, egyszerre gazdag leszel.

— Így esalt lépre mindnyájunkat.

— Végre egészen Husz befolyása alá kerültünk s megtörtént a rablás és gyilkosság.

Befejeződik a vizsgálat.

Mihálka őszinte vallomása nagyon megkönnyítette a vizsgálatot, úgy, hogy dr. Benesik János máramarosszigeti központi vizsgálóbíró 1907. február elejére a vizsgálatot befejezte s még február második felében az esküdtszéki főárgyalást is megtartották.

Az esküdtbíráóság Huszt, mint főbűjtőt, Mihálka Jánost, mint gyilkosságban tettest köől általi halálra ítélte, Perl Fisel és Perl Léböt tíz-tíz évi fegyházra, míg ifj. Filipcsuk Jánost hat évi, Bilaskó Vaszylyt pedig öt évi fegyházra ítélte az esküdtbíráóság.

A 23,000 korona Husznál maradt, mert többi cinkostáisaival nem volt ideje osztzkodni. Azonban azt úgy elrejtette, hogy még ma sem akadtak rá.

Az ügy a Kurián.

A Kuria a védők semmisségi panaszai folytán szeptember 16-án foglalkozott az ügygel s az első bíróság ítéletét helybenhagyta.

Halálos ítéletről lévén szó, az igazságügyminisztérium a bíróságok végzését fölterjesztette a királyhoz. A király döntése pénteken érkezett le a máramarosszigeti törvényszékhez.

Az ítélet kihirdetése.

Az ítéletet vasárnap délelőtt féltíz órakor hirdették ki Husz és Mihálka előtt. A törvényszék körül óriási közönség, különösen a zsidóság izgatott, mert emberemlékezet óta Magyarországon zsidót nem akasztottak. A törvényszék folyosója tele van ügyvédekkel, bírakkal, jegyzőkkel, törvényszéki tisztviselőkkel. Mindenki látni akarja a halálraítélteket.

Felvezetik a gyilkosokat.

Binder Mihály fogházfelügyelő és két börtönőr vezették őket fel. Elöl jön Husz Abraham. Sapadt. Fejét felveti. Utána Mihálka. A fogházban szakált növéstett és meghízott.

A bíróság tagjai voltak: Várady Gábor elnök, Dénes Lajos, V. Balás Pál törvényszéki bírák. Ügyész: dr. Ányai József kir. főügyész helyettes. Védők: Husz dr. Heiler Jakab, Mihálkás dr. Klein Arthur.

Mihálka elájult.

Az ítéletet zárt ülésben hirdették ki s közel két órát vett igénybe.

Előbb az esküdtszéki ítéletét ismertette

Várady elnök. Azután a Kuriáét. Mikor felolvasta, hogy a Kuria a halálos ítéletet helybenhagyta, Mihálka ájultan rogyott össze.

Husz nyugodt.

Husz megtörve, de azért nyugodtságot színlelve állott. Nem tudta ugyan, hogy mi vette le a lábáról Mihálkát, mert ő magyarul nem tud, csak olahul és zsidóul. Azután a királyi döntést olvasta fel az elnök.

A király Mihálka büntetését kegyelemből életfogytig tartó fegyházra változtatta, míg Husz Abrahammal szemben a halálos ítéletnek a törvény és rendeleteknek megfelelőleg való végrehajtását rendeli el.

Husz utolsó kívánsága.

Mihálka könyezve fogadta az ítéletet és halás szavakat rebegett. Husznak Darvay Sándor román tolmács magyarázta a királyi döntését. Husz cinikus nyugalommal fogadta az ítéletet, majd így szólott:

— Most azután már végezzenek velem, de minél gyorsabban!

Azutan kérte, hogy atyját és feleségét hívják el hozzá, mert mint mondá, szeretne még velük utoljára beszélai. Az ügyészség még szombaton intézkedett, hogy Husz rokonai távirati uton értesítenek a vasárnap végbemenő íteleshirdetésről.

Husztot az ítélet kihirdetése után a börtönörök cellájába kísérték, melyet sirlombházza alakítottak át. Allandóan két fegyveres börtönőr volt mellette.

Atányi főügyész helyettes értesítette a zsidó rabbit, hogy részesítse vallási vigasztalásban az elítéltet, azonban úgy az ortodox, mint a szefárd rabbi elutazott a városból. Erre a zsidó hitközség Lebovics Samu hitközségi tagot küldte Huszhoz, aki azonban nem szívesen fogadta őt, csak annyit mondott:

— Örvendek, hogy végre megszabadulok szenvedéseimől.

Bali Mihály hóhér két segédjével tegnap reggel fél hét órakor Máramarosszigetre érkezett és késő este állították fel a bitót.

A kivégzés.

Máramarosszigeten ma reggel valóságos orkán dühöngött. A szél rettenetesen fujt, süvített a vihar. A fák hajladoztak és hóförgeteg borította el a várost.

Ilyen időben vezették ki Husz Ábrahámot a vesztőhelyre. Az elítéltet Lebovics fogta karján. Lebovics hangosan sirt, míg Husz aránylag bátran lépett.

A vesztőhelyet csendőrök zárták körül Bayer százados vezénylete alatt. Az ítéletet Balás Pál törvényszéki elnök olvasta föl. Az ítéletnek és megokolásának fölolvassása igen sokáig tartott. Mindenki reszketett a nagy hidegben.

Mikor az elnök eljutott odáig, hogy a király nem kegyelmezett meg Husznak, egy román tolmács lefordította az ítéletet román nyelvre. (Mert Husz csak románul és zsidóul ért)

— Most pedig — folytatta az elnök — bizza magát a gondviselésre.

A jelenlevők mind megilletődve néztek maguk elé.

Majd Benkő Lajos alügyész lépett elő így szólta a hóhérhoz:

— Végrehajtó közeg teljesítse kötelességét.

Az utolsó szavak.

Mikor Husz látta, hogy a hóhér közeledik feléje, néhány lépéssel hátrált és azt mondotta:

— Köszönöm az ítéletet . . . A Jehova, aki ott van fölöttünk, áldja meg a királyt. Én ártatlan

vagyok, ártatlanul fogok meghalni, te egyetlen istenem, ki ott trónolsz a mennyekben, nagyon jól tudod ezt.

Azután sikoltva héber nyelven ezt kiáltotta:

— Semáiszroel! (Halljad Izráel!)

Most az ügyész újból intett. A hóhér hat segédjével előre lépett, megragadták Husztot, megkötözték és felhúzták az akasztófára. Ez a procedu a vagy két percig tartott és emellett folyton kiabálta:

— Sémáiszroel!

Bali egy zsebkendővel letakarta az arcát, hogy a jelenlevők ne lássák a haláltusát.

Kozma Sándor megyei főorvos csak egynegyed óra múlva konstatálhatta a halál bekövetkezését. De valószínű, hogy Husz hamarabb halt meg, de a rettenetes viharban nem lehetett a halált pontosan megállapítani.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok . . . lépcső-folyosóján. Telefon 412 . . .

A hajdu szerelme.

Elsikkasztott gyűrűk.

— február 10.

(Saját tudósítónktól.) Egy volt városi hajdu szerelmet vallott egy cselédleánynak. Hazasságot, gyűrűt is ígért neki, de ígértét nem váltotta be. Sőt. Elkért rövid, de boldog vőlegénysége alatt két gyűrűt a leánytól s azokat megtartotta.

Az eset részletei pedig ezek:

Pár héttel ezelőtt ismerkedett meg Sajtó Maria cselédleány Kovács Ferenc volt városi hajduval. A civilruhás hajdu élénk szerelemre gyuladt a leányzó iránt s ismeretségük első napjaiban már meg is kérte a kezét. Persze nem kapott kosarat.

Az idill rövid ideig tartott. Hogy, hogy nem, de hamarosan elidegenkedtek egymástól s a napokban egy kisedet jelenet után végleg szakítottak. Igen ám, de a vőlegény magával vitte a leány két gyűrűjét és azokat nem akarta visszatadni. Hiába kérte a leány azután is, a hajdu nem akart vőlegénységének értékes emlékeitől megválni.

A leány aztán tegnap sikkasztásért jelentette fel a hajdut s a rendőrség megindította ellene az eljárást.

Három tehénbőr története.

Tolvaj suhano.

— február 10.

(Saját tudósítónktól.) Nagyon rejtélyes ügyben folytat most vizsgálatot a debreceni rendőrség. Három tehénbőrrel van szó s e bőröket egy suhano adta el, egy timár mesternek. De hogy honnan vette a suhano a bőröket, azt senki sem tudja.

Az eset így történt.

Tegnap délután a rendőrség büntető osztályára beállított egy debreceni timár mester, egy rendőr és egy 18 éves suhano. A timár mester volt a panaszos, aki előadta, hogy a suhano három darab tehénbőrt vitt hozzá rövid pár napi időközben egyet egyet. Ő a két bőrt megvette, de a másodikkal — mikor kidolgozáskor hozzáfogott, — észrevette, hogy az egy másik mester bélyegzőjével van el látva. Tegnap ismét hozott a suhano egy bőrt s azon a bélyegzőt ugyancsak megtalálta.

A timár nem akart a suhano esetleges

orgazdája lenni s ezért rendőrt hivatott, a sütnöcot előállította. A rendőrség azonnal kihallgatta a delikvenst, aki azt mondta, hogy a bűnököt vette s azokat nyereséggel el akarta adni. A rendőrség persze nem hitte el neki s a nyomozást azonnal bevezette.

— **A Csokonai-kör februári felolvasó-ülése.** A Csokonai-kör februárban is megtartja rendes havi felolvasó ülést s előreláthatólag nem kevésbé érdekes műsorról, mint az előzőket. Ez alkalommal ugyanis S. Szabó József Fazekas Mihályról, a Ludas Matyi szerzőjéről fog eredeti kutatásokon alapuló irodalomtörténeti tanulmányt felolvasni, Jánosi Zoltán és Kuti S. pedig költeményeket mutatnak be. Azonkívül ugyane felolvasó ülésre várja a kör Ady Endrét, az oly váratlanul országos hírnévre szert tett fiatal költőt, aki Debrecenben kezdte írói pályáját és akinek pályafutása iránt a debreceni írók és költők különösebb érdeklődéssel viseltetnek.

— **Hírek a kamarából.** A kamara állandó számvevő bizottsága, ifj. Schwarz Vilmos elnöke alatt ülést tartván, megvizsgálta a kamarai háztartás és nyugdíj alap 1907. évi zárószámadatait. Teljes rendben találta. A kamarának fenállása óta nem volt még ily kedvező zárószámadata. Eredményei lehetővé tették, hogy tartozásaiból a kamara 15 000 koronát törlesszen. A kamara vagyona 166 000 korona, a nyugdíj alapé 130 000 horona. Érdekes kiállítás rendezéséhez fogott a kamara, egy kerületi iparművészeti kiállítást rendez az Orsz. Iparművészeti Társulattal együttesen, Debrecenben augusztus havában. Előkészítési teendőit dr. Rácz segédtitkár nagy buzgósággal végzi. A helyhatósági vármok ügyének az iparosok és kereskedők érdekében való rendezése dolgában a kerület több városában értekezlet lesz a napokban. Elsősorban Nyíregyházán és Karcagán. E gyűléseket dr. Rácz segédtitkár vezeti. A cukrász és vendéglőipar hatásköri összeütközése kérdésében tegnap délután volt szakértekezlet a kamarában, részt vettek rajta városunk cukrász- és kávéiparának képviselői. Az értekezletet dr. Szávay Zoltán fogalmazó vezette. A kamara elnöki tanácsa ma, kedden délután 3. ipari szakosztálya pedig ugyancsak ma d. u. 5 órakor tart ülést, melyen Szávay titkár az új ipartörvény tervezetét mutatja be s a legközelebbi közgyűlés tárgyait készíti elő. A közgyűlés február 20-án lesz.

— **Gálbory dr. előadása a szabad iskolában.** Igen érdekes és felette tanulságos előadásnak volt színhelye vasárnap délután az ipartestület Simonffy-utcai díszterme, ahol Gálbory Sámuel dr., a kiváló specialista tartotta meg szabad iskolai előadását a nemi betegségekről. A dísztermet zsúfolásig megtöltötte a közönség, mely feszült érdeklődéssel hallgatta végig a kitűnő előadást, mely bevezetése volt a kiváló orvos nemi betegségekről szóló előadásai sorozatának.

— **A siketnémák érdekében.** A Siketnémák Gámolóó Debreceni Egyesület folyó évi február 12 én (szerdán) délután 4 órakor a vármegyeház nagy termében gyűlést tart. A gyűlés tárgyai: 1. Előadó jelentése a folyó ügyekről. 2. Intézeti építkezés. 3. Isyá hegedűművész, Sándor E. és Gönczi

M. hangversenye a siketnémák javára. 4. Az intézet javára rendezendő nagyobb szabású tárgysorsjáték.

— **Népművelő előadás.** Dr. Király Péter debreceni ügyvéd vasárnap, február 2-án délelőtt tíz órakor nagyszabású előadást tartott a hajduböszörményi függetlenségi körben a mohácsi vész előtti társadalmi viszonyokról és a hajduk eredetéről. A pompás előadást nagyszámú közönség hallgatta, kinek nevében dr. Széll Gábor partelnök mondott köszönetet az előadónak élvezetes előadásáért.

— **A szabad iskolában** ma, kedden este 6 órakor Olán Gábor tarja utolsó előadását a modern drámaról, holnap, szerdán dr. Jászi Viktor folytatja a magyar alkotmányról szóló előadását, esü örökön pedig — programon kívül — dr. Kovács Gábor tart előadást a szociálmusoról. Az előadások helye az ipartestület Simonffy-utcai díszterme.

— **A hajduböszörményi városi takarékpénztár** kedden gyűlést tartott, melyen a városi képviselők közül sokan megjelentek. A beteg Szabó János igazgatónak egy havi szabadságot adtak. Takarékpénztári igazgatósági tagokká választották: Paksi Imre, Debreczeni Sándor, P. Sívágó Imre, Drén Sándor, K. Tóth Sándor, K. Tóth János, K. Fekete Sándor, Szolnoki Péter, Porcsalmy Gyula. A függetlenségi gyűlések.

— **Vörös kakas Mikepércsen.** A szomszédos Mikepércsen Tátay János ottani főbíró házában tűz ütött ki. A tűz az udvaron keletkezett és pár perc alatt elhamvasztotta az ott felhalmazott takarmányt. A pusztító elem tovaterjedését a hirtelen kivonult önkéntes tűzoltók megakadályozták. A kár 1000 korona, mely azonban biztosítás révén megtérül. Természetesen a tűzvizsgálatot másnap megtartották, mely megállapította, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A kazlakat a főbírónak valamelyik haragossa gyújtotta fel. A gyújtogatót a csendőrség keresi.

— **A kamara értesítései.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara az érdekelt kereskedők és iparosok figyelmét felhívja a következő pályázatokra: Ágynemű és lepedő szállítás a honvédségnek. A honvédelemügyi m. kir. miniszter árlejtést nyit a honvédség kószruházati (vászon) cikkek és ágynemű szükségleteinek, továbbá különféle gyapjuszövetekből készített katonai ruházati felszerelésekre. Árlejtésük április 30 án lesz a honvédelmi minisztériumban. — Tűzifaszállítás a katonaságnak. A kassai 3 ik honvéd kerületi parancsnokság munkácsi, szatmári, szigeti, nagykárolyi és nyíregyházi ezredeinek tűzifaszállításra pályázatot nyitott. Bővebb felvilágosítást a debreceni kereskedelmi és iparkamara nyújt. — Anyag szállítás a szamosvölgyi vasutnak. A szamosvölgyi vasut pályázatot nyitott erdei termény és faipari, üvegáruk, szőtt és fonott áruk, bőrtermékek, ruggyanta áruk, olaj- és zsírneműek, festőanyag és fémneműk, acél- és vasneműek, kefe- és ecsetfelékre, szerszámok és más eszközöknek szállítására. Bónatpénz öt százalék. Versenytagyalás március hó 1-ső napján.

— **A böszörményi vadásztársaság mulatsága.** Fenyesen sikerült táncmulatságot rendezett tegnapelőtt a böszörményi vadásztársaság a függetlenségi kör helyiségében. A mulatság kitűnő hangulatban reggelig tartott.

— **Meglopott színésznő.** A debreceni színház egyik hölgy tagját érzékenyen megkárosította egy eddig

még ismeretlen tolvaj. Elloptak ugyanis lakásának előszobájából egy kosarat, mely drága színpadi ruhákkal volt telve.

— **Hol a szalonna?** A szomszédos Hajdubádházon Duzsik Mihályné lakásáról valaki ellopott 50 kg. szalonnát és egy-két ruháneműt 250 korona értékben. A teitest a csendőrök keresik.

— **A debreceni Gazda-kör szervező bizottságának értekezlete.** Ma délután 3 órakor a „Bika“ cukrásztermében — a gazdasági egyesület helyisége szűknek bizonyult ennyi ember befogadására — értekezlet lesz, amely a vasárnap tartandó alakuló közgyűlést készíti végleg elő. Ez az értekezlet azért is fontos, mivel a tisztviselői állásokra is jelölések történnek, valamint a költség tervezet is megbeszélés tárgyát képezi. Felkerem azért azokat az urakat is megjelenésre, akik gyűjtő izeket voltak szivesek körözni, hogy a tagok számát és névsorát a szervező bizottság megállapíthassa. Tisztelettel a szervező bizottság élnöke.

— **Tekintélyes biztosító társaság,** mely az összes biztosítási ágakat műveli, itteni főüzynöksége részére üzletszerző tisztviselőt alkalmaz. Pályázhatnak 35 éven aluli korban levő intelligens, szorgalmas és jó megjelenésű urak. Akik a biztosítás terén még nem jártasok, kiképeztetnek. Az állás később nyugdíjjogosultsággal van egybekötve. Ajánlatok „Biztos jövő“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

— **Kitörte a karját.** Tegnap délután az Eötvös-utcán Mózes Jánosné 60 éves takarítónő megcsuszott a sikos járdán, elesett és jobb karját kitörte. A mentők bevitték a közokórházba.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok, ismerősök és a nagyérdemű közönség azon tagjai, kik néhai polgár Hegedűs Ferencné szül. Zöld Zsuzsánna leányunk, testvérünk, illetve feleségem végtisztességtételén való megjelenésökkel soha el nem muló fájdalomukat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket. Id. polgár Zöld Mihály és családja, ifj. polgár Hegedűs Ferenc.

— **Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek az „Angol Királynő“ átvétele alkalmával, hogy azt a mai kor igényeinek megfelelően teljesen modernül újonnan berendeztem. Ugy a kávéházat, szállodát, valamint az éttermet. Naponta zeneestély. Színház után állandóan friss ételekről és italokról gondoskodom. Éttermemben elsőrendű francia és magyar konyha. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, tisztelettel az „Angol Királynő“ szálloda bérloje Kaszás János.**

* **Elfogott tolvaj.** Megirtuk annak idején, hogy Bencze Baniat csendőrszázados inassa ifj. Kerekes József gazdájától 60 koronát ellopott és azzal megszokott. A tolvaj inast tegnap Tóth Sándor detektív elfogta s ezért holnap átkísérik az ügyességhez.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Balogh Maria ref. 24 napos, Manó Julianna róm. kath. 17 éves, özvegy Hoffer Ferencné róm. kath. 78 éves, özvegy György Mihályné ref. 33 éves, özvegy Szabó Albertné ref. 61 éves, Grósz Ignácné izr. 67 éves, Fenyák Eszter róm. kath. 2 napos, Bartha Julianna ref. 4 hónapos, Miskolczi Zsuzsánna ref. 13 éves, Klein Julianna izr. 2 éves, özvegy Szegedi Istvánné ref. 40 éves, Farkas István ref. 6 hónapos, özvegy Nagy Józsefné ref. 60 éves.

BUTOR-

KIALLITÁST nyitottam a legjobb készítésű butorokból. Gyönyörű választék látható ebédli, szalon hálószoba és egyéb butorokban, melyek a legolcsóbb árakban kaphatók: **WEISZGYULA kárpitos és díszítő** butorraktárában **Széchenyi-utca 19. szám.**

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségéből származó, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsio, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyógyereje s emellett

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

izletes s könnyen emészthető

még a legmakacsabb beteg is gyorsan hozzá szokik a

Scott-féle Emulsióhoz,

mely a leggyengébb gyomor-nak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszertárban.

Csalás reklámbankóval.

Szélhámos festősegéd.

Tessék felváltani!

— február 11.

(Saját tudósítónktól.) Zámbo Lajos foglalkozására nézve festősegéd. A szobák festését és mázolását azonban csak mellékfoglalkozásként míg főfoglalkozása a csalás és szélhámoskodás, melyeket igen szerencsés kézzel szinte iparszerűleg üz.

A múlt év őszén Debreczenben szédeltget. Hirdette, hogy mindenféle festő munkát jutányosan végez. Sokan fordultak hozzá, mert valami potom áron vállalta még a drágább munkákat is, melyeket elvégezni eszéágában sem volt, ellenben az elvált munkákra kisebb nagyobb előlegeket vett és azzal tovább lépett egy házzal.

Hosszu ideig szélhámoskodott ily formán, míg végre az ellene tett tömeges feljelentések alapján a rendőrség letartóztatta a rovott mulit, többször büntetett csalót, kit végre is a bíróság hat havi fogházra ítelt.

A börtön nem sokat változtatott Zámbo Lajoson. Csak nem tudott a becsületes munkához fordulni és miután a rendőrség a város területéről örök időkre kitiltotta, a szomszéd városokat és községeket kereste fel, hol is az egyszerű falusi nép között könnyen boldogult szédélgéseivel.

Az utóbbi napokban Bőszörménybe vetődött Magával vitt egy csomó értéktelen, a százkoronast utánzó reklámbankót, gondolván, hogy ezekkel jó üzleteket csinál majd. Este érkezett meg és a vesztlen mindjárt össze is hozta egy mulatozó kompániával, melynek atyamestere Fekete Ferenc ottani lakos volt.

Zámbo hamar összebarátkozott velük és mikor az egyik koresmából már kilóditották a társaságot, az uton atadott Feketének egy reklám bankocédulát, hogy váltassa fel valahol. Biztosítékul azonban 20 koronát kért Feketétől, amit az át is adott.

Ezután Fekete bement egy ismerős kávéházba, mialatt Zámbo ur megugrott. A kávé termézetesen nem váltotta fel a száz koronást, mert első pillantásra látta, hogy értéktelen reklámbankóról van szó.

Fekete csak ekkor jött tudtára, hogy rutul be van csapva, de akkor már hiába kereste kitudó barátját, ez nyomtalanul eltűnt a busz koronával. Nem volt mit tennie, feljelentést tett a bőszörményi rendőrségen, mely most nyomozza a szélhámos festőt.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

Törvényszék.

Megrágalmazott állomásfőnök.

Esküdtszéki főtárgyalás.

— február 10.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap a debreceni törvényszék esküdtbírósa előtt a vádlottak padján Klein István karczagi lapszerkesztő ult nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás vétségével vádolva.

A tárgyaláson dr. Oláh Miklós elnökölt, míg szavazó bírák Horvath István és Bernáth Kálmán voltak. A vádat dr. Turi Endre alügyész képviselte. Az esküdtszék a következőképp alakult meg: Rendes esküdttek: Csobán István, dr. Csűrös Ferenc, Gal Sándor, Halasi Péter, Kovács Janos, Kohn Lipót, Lutzi Mihály, Valyi Nagy Gusztav, Publik Ernő, Szabados Ferenc, ifj. Szűcs István, Sz. Szabó László. Pótesküdt: Kovács Mihály.

A tárgyalást reggel kilenc órakor nyitotta meg az elnök. A vádlott azonban nem jelent meg. Elő akarták vezetetni, de ez feleslegessé vált, mert a vádlott délutánra megérkezett, a bíróság előtt azt adván okul, hogy a vonatról lekéselt.

A vádbeli cselekmény egyébként az, hogy a Klein István szerkesztésében megjelenő Nagykunsági Hirlapban egy cikk jelent meg „Pokróc Adam” cím alatt. Ebben pedig élénk színezéssel az volt elmondva, hogy Tóth József tiszafüredi állomás főnöknek valami konfliktusa támadt három utassal, akiket aztán állítólag az állomásfőnök az állomás személyzetével véresre veretett.

Hat vasutas indított ezért a cikkért sajtópert Klein István ellen, aki a tegnapi délutáni tárgyaláson a sértettektől bocsánatot kért, de miután az ügyész a vádat fenntartotta, az esküdtök a cikk egyes sértő kitételei miatt és hat rendbeli becsület-sértésben mondták ki bűnösnek, mire a bíróság 60 korona fő- és 30 korona mellék-büntetésre ítélte jogerősen.

Távirat és telefon.

Elhunyt író.

Rimaszombat, február 10. Bodon József író, a Petőfi-társaság tagja ma hirtelen elhunyt.

Megcáfolt eljegyzés.

Bécs, febrár 10 Hadik gróf ma Amerikából ideérkezett s a leghatározottabban megcáfolta azt a hirt, mely szerint eljegyezte Széchenyi Lászlóné grófnő, Vanderbilt Gladis édesanyját.

Ujabb letartóztatások a bank-szédélgők ügyében.

Budapest, február 10. A Kardos-féle bankszédélgés ügyében ma letartóztatta a rendőrség Alszezi Kálmán asztalost, aki minden kvalifikáció nélkül a bank könyvelője volt. Este egy ujabb testvért, Kardos Dezsőt tartóztatták le. Holnapra két letartóztatás várható.

Eltitit izgató.

Kolozsvár, február 10. Janovics oláh nemzeti izgatót az esküdtbírósa másfél évi fegyházra és ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Lisszaboni királygyilkosság.

Lisszabon, február 10. A tegnapi temetésnél eltekintve egy kisebb fajta balcsentől, incidens nem történt. Egy kocsi a temető ímenót végignézésére igen sokan szállottak fel, úgy hogy a kocsi ép a menet elvonulása-kor leszakadt. Többen könnyen megsebesültek.

Lisszabon, február 10. A patriárka ma délután 4 órakor a Szent-Vince templomban

Károly király és az elhunyt trónörökös lelki üdvéért misét mondott. A koporsók még léhány napon át közszemlére tétetnek ki.

Merénylet a cár ellen.

Páris, február 11. A cárné tegnap a fiacskájának az ágyához erősítve talált egy irást, amely a trónörökös halálos ítéletét foglalja magában és hozzáteszi, hogy éppugy mint szintén halálra ítélt atyja II-ik Miklós oár, ő sem fogja sorsát kikerülni.

Közgazdaság.

Áru- és értéktőzsde.

— február 10. —

A határidőüzlet.

A határidőüzlet ingadozó volt és az áruk zárlat felé tartottak maradtak. A forgalom csekély volt.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdete	Változás
Buza áprilisra 1908	1200	1192—1198
Buza októberre	1039	1046—1036
Rozs áprilisra	1045	1031—1050
Rozs októberre	896	892—898
Zab áprilisra	—	—
Zab októberre	799	801—802
Tengeri májusra	683	681—683

Budapesti értéktőzsde.

A mai előtőzsde szilárd alapirányzat mellett nyugodt volt és az árfolyamok alig változtak, csupán jelzálogbank részvények gyengén indultak, később azonban némileg javultak és 434 koronán zárultak. A többi értékekben csendes üzlet volt és az általános forgalom csendes maradt.

Kiadja: a „Debreczen” Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

17,995—1907.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező u. n. Perge-féle (Tizenháromváros-utca 18. sz. a.) ház, továbbá az u. n. Richl Gizella, Szikszay, Vásári-féle majorsági földek f. évi február hó 25-ik napján délelőtt 10 (Tíz) órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadni fognak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a számvevőségnél megtekinthetők.

Debreczen, 1908 február 3.

A városi Tanács.

Haszonbérleti árverés.

A debreceni ref. kollégium tulajdonához tartozó és a debreceni 1007. számú telekjegyzőkönyvben 5729. és 5730. hrsz. a. foglalt 20 hvd 237 □ öl területű ondódi föld 1908. évi február 27-én d. u. 3 órakor hat évre a főiskola háznagyi hivatalában megtartandó árverésen haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár 771 korona, mely összegnek 10%-a az árverés kezdetén bánatpénzül leteendő, Debreczen, 1908 február 10.

A kollégium háznagyi hivatala.

Ha pénzkölcsönre van szüksége forduljon!

Klár Andor

bankirodájához DEBRECZEN, Miklós-utca 23. sz. Telefon 445. sz.

662—1908. sz.

Árverési hirdetmény.

A város tulajdonát tevő Simonffy utcai 2. sz. bérházban 8. sz., 11. sz., 13. sz. 15. számú bolthelyiségek, valamint a 14. sz. lakások és a Városház alatti 16. sz. bolthelyiség f. évi február hó 25-ik napján délelőtt 10 órakor a városház nagytermében tartandó nyilvános árverésen 1908 május 1-től 1911 április 30-ig terjedő három évre a legtöbbet ígérőnek bérbe adni fognak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a számvevői hivatalban megtekinthetők.

Debreczen, 1908 február 3-án.

A városi tanács.

Több millió korona

20, 30, 40, 50, 65 évi törlesztésre olcsó kamat mellett kiadatik. Földbirtokra, házra és kezességre. Kölcsönök már 500 koronától kezdve folyósíthatók. — Nagy kamatu kölcsönök olcsó kamatu kölcsönre konvertáltak. Bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Hartstein-Bank üzlet

Telefon 392. Debreczen, Telefon 392. Piac-utca 83. szám.

Porosz köszén!

Salgótarjáni köszén! Kétszermosott kovácsköszén! Állandó raktár házhoz szállítva megrendelhető

Klár Andor

irodájában. Kőszénagykereskedés!

Miklós-utca 23.

Telefon 445.

Megrendelések waggonszámra pontosan teljesíttetnek.

Kerékpár, varrógép, gramafon villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelézést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerészek

DEBRECZEN,

Hatvan-utca 8. szám.

568—1908.

Versenytagyalási hirdetmény.

Hajdúvármegye alispánja 7092—1907. sz. a kelt végzésével Nádudvar községben építendő városháza három helyiségének felépítését 118,19 kor. 19 fill. költséggel engedélyezte.

Ezen építés keresztülvitelének biztosítására a f. évi március hó 7. napján d. e. 10 órára zárt ajánlati versenytagyalás hirdettetik.

Vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy az építkezés elvállalására vonatkozó ajánlataikat a nevezett nap délelőtti 10 órájáig Nádudvar község főjegyzőjénél postán, vagy személyesen annyival is inkább beadni igyekezzenek, mert az elkésve érkezett vagy távirati uton tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Utóajánlatok nem tárgyalhatók.

Az ajánlat mellé az ajánlati összeg 5 százaléka megfelelő bantpénzben, vagy elfogadható értékpapirban Nádudvar község pénztáránál letetését igazoló nyugta csatolandó. Az építkezés folyó évi március havában megkezdendő és f. évi szept. hó elsejére befejezendő.

A kiírt munkára egyes munkanemenként is lehet pályázni.

Nádudvar község előjárósága fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

A munka elnyeréséért csak olyanok pályázhatnak, kiknek törvényes képesítésük van, azok, kik ilyen képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlatukban ilyen képesítéssel bíró megbizottat megnevezni.

Az építkezésnél csakis hazai iparcikkek használhatók fel.

Az építési munkára vonatkozó terv és költségvetés Nádudvar község főjegyzőjénél a rendes hivatalos órák alatt ajánlati mintákkal együtt naponként megtekinthető.

Nádudvar, 1908 január 31.

1368

Papp Sándor,
főjegyző.

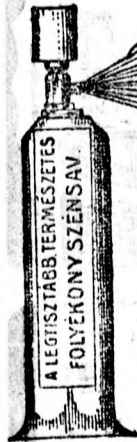
Fekete Gábor,
főbíró.

Muschong-Buziásfürdői

SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

szénsavat

világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szódavizgyártáshoz, vendéglősöknek egyéb iparcélokra összesen nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé kiadós szénsavval.

Megbízható, szigorúan lelkiismeretes kiszolgálás!

Buziásfürdő ásvány- és gyógyvizek

1/1 és 1/2 literes üvegekben. Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás. Elsőrendű asztali víz! Felvilágosításal készségesen szolgál

Muschong-buziásfürdői szénsavművek és ásványvizek szétküldési telepe Buziásfürdőn. Sürgőncim: Muschong, Buziásfürdő.

Interurban telefon 18. sz.

Ugyes helyl képviselők kerestetnek.

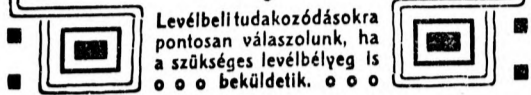
HIRDESSÜNK DEBRECZEN

czimű politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

□ □ Apró hirdetések előre fizetendők. □ □

Levélbéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg is beküldetik.

Egész ház

egy lakással május hó 1-re bérbe kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Kiadó lakás és udvar a Tóczós-kertben a Wohl Miksa-féle földjével együtt kiadó 1908 május 1-re. Értekezhetni dr. Tervej Tamás ügyvéd tulajdonosnál Piac-u. 73. (1355)

Jó forgalmu üzlet T.-Lökön a fő-utcán 20 éve fennálló divatáru, fűszer- és vegyes üzletet, trafik és italmérési engedéllyel úgy üzletel mint lakási berendezésekkel, kedvező feltételekkel családi körülmények végett azonnal átadom. Bővebb felvilágosítást nyerhet a tulajdonosnál Friedmann Márton T.-Lök. 1290.

Villamos világitást

és erőátvitelt legjutányosabban és szakszerűen rendez be a Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. FÖLDVARI L. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

3 szobás lakást keresek azonnali beköltözésre. Cím Fenyő, Zugó-utca 6. szám.

Kitűnő korcsma vegyes kereskedéssel, trafikál, mézszárszékkel biharmegyei nagyközségben olcsón eladó. Felvilágosítás Gottliebennél Debreczen Halköz 4.

Kiadó lakás öt szoba, előszoba fürdőszoba Egymalom-u. 4. sz. (1364)

Eladó nyaraló és nyaralónak való szőlő a nagyerdői köruton. Cím a kiadóban. 1364

Házmester felvétetik Péterfia-u. 6. sz. alatt. Er ekezni lehet Piac-utca 7. sz. az ügyvédi irodában. (1359)

Uri háznál butorozott utcai szoba dittingvált ur részére március 1-től kiadó. Cím megtudható a kiadóhivatalba. (1372)

Május 1-re 3-4 szobás, fürdőszobás modern lakást keres gyermektelen házaspár. Sürgős értesítés! Cím a kiadóban. 1263

Butor garnitúra, íróasztal, pipatartó, tükrök, képek, matracok eladók Arany János-utca 2. II. emelet, ajtó 7. 1337

Pénztárnoknőnek csinos, fiatal leány felvétetik február 6-ra. Mauthner Alfréd gyógyszerárában. Piac-utca és Szent Anna-utca sarkán.

Utcai**lapelárusítók**

felvétetnek a kiadóhivatalban: Debreczen, Arany János utca 2. sz.

A Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet.

DEBRECZEN, Piac-u. 38. sz. (főposta mellett).

Kölcsönöket

folyósít kezességi jótállás, betáblázás, életbiztosítási kötvény vagy értékpapír fedezet mellett.

Debreczen 1908 január hó.

Az igazgatóság.

Villamos világitás és erőátvitel.

Fényes világitás a dr. Wolfram lámpákkal. Lakások, kávéházak és vendéglők, üzletek, kirakatok részére. Berendezések szolid és a legkiválóbb szakszerűséggel készülnek. T. e. megrendelőimnek a Dr. Just Wolfram lámpákat félárban adom. A legjobb hazai gyártmányu Motorok nálam rendelhetők meg. Telefon, szobacsengő bevezetések jutányos áron 802

Fazekas Imre

Villamos-Világitási és Erőátviteli Vállalat, az egyesült izzólámpa villamossági r. t. képviselője. Iroda és raktár Piac-u. 77. Telefonsz. 567.

Világkiállítás Szt. Louis 1904 legfőbb kitüntetés Grand Prix

Globusz fémfiszító kivonat

GLOBUSZ FÉMFISZÍTÓ KIVONAT

Egyedüli gyáros

legújabb találmány

csak valódi csevegő globuszai vörös csikban

Frit-Schulz és F. Lipcse és Eger

Grand Prix a Párizsi világkiállításán 1904

Grand Prix a Szt. Louisi világkiállításán 1904

minden más tisztítószerrel felülmúl

Naponta friss SZIMON-féle

Szultán-keverék**Pörkölt-kávé**

1. számú kilója K. 5—, 2. sz. kl. K. 4'60, 3. számú K. 4—, 4. számú K. 3'20, 5. számú K. 2'80. Pörkölésre csakis a legkiválóbb és tiszta ízű kávékat használom. Vidéki rendeléseknél csomagolás ingyen; 5 klg. vételéről bérmentve.

Szimon István

főüzlet: BUDAPEST, Váci-körut 12. Fiók üzletek: Váci körut 60., Teréz körut 23.

Nyomatott Debreczen sz. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Báli idényre

csipke ruhák, batist ruhák, legdivatosabb se-lyem kelmék. Francia himzett batistok.

Óriási választék!

1267

Villamos-világitási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetőse

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágitótetek, csillárok és szerelvények drs választéka.

Telefon szám: 568. 1063

Aki

olcsón vásárolni, akar

keresse fel most az

Ott Károly

utóda üzletét KOSSUTH-UTCA, a városház alatt. — Csipkék, szalagok, női pipere és bélésárúk, ruhadiszek, kézimunka kel ékek, férfi-íngék és nyakkendők, virágok, divatpárnák, alszoknyák, harisnyák és szabókellékek rendkívül olcsó le-szállított árak mellett.

Ott Károly u.

László Zsigmond állatorvosi rendelőirodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-

ojtásokat, heréléseket, tu-

berkulinozási eljárásokat,

állatbiztosításokat, állat-

állományok rendszeres

évi felügyeletét, kosmeti-

kai operatiokat.

Debreczen, Csapó-u. 30.

Telefon 558. szám.